

MÜNDƏRİCAT

Ön söz.....	3
I FƏSİL. EKOLOGİYANIN PREDMETİ VƏ ƏSAS MƏSƏLƏLƏRİ.....	5
1.1. Ekologyanın elminin inkişaf tarixi və əsas məsələləri	5
1.2. Ekologyanın əsas anlayışları: ekosistem anlayışı və qanunları.....	15
1.3. Ekoloji faktorlarının sinifləndirilməsi	18
1.4. Biotik və antropogen faktorlar.....	28
II FƏSİL. ATMOSFERİN TƏRKİBİ VƏ QURULUŞU. BIOSFER.....	38
2.1. Atmosferin tərkibi.....	38
2.2. Atmosferdə O ₃ qazı.....	42
2.3. Atmosferdə elementlərin dövranı	45
2.4. Biosfer və onun quruluşu.....	49
2.5. Maddələrin dövranı və canlı orqanizmlərin maddələr dövranında rolu	56
2.6. Biosferin ən mühüm xüsusiyyətləri	59
2.7. Biosferin tərkibi	61
2.8. Hidrosfer biosferin tərkib hissəsi kimi	64
2.9. Suların təmizlənməsi	72
2.10. Litosfer. Litosferin torpaq örtüyünün tərkibi, xassələri və əhəmiyyəti.....	74
2.11. Litosfer torpaq örtüyünü çirkəkdirən əsas mənbələr	77
FƏSİL III. ƏTRAF MÜHİTİN ÇIRKLƏNMƏSİ.....	83
3.1. Atmosferi çirkəkdirən əsas mənbələr	83

3.2. Şəhər atmosferində fotokimyəvi kəsafət	86
3.3. İstixana effekti	90
3.4. İstehsal proseslərində atmosferə buraxılan qazların tozlardan və zəhərli kimyəvi birləşmələrdən təmizlənməsi metodları	94
3.5. Hidrosferin çirkəlmə mənbələri	103
3.6. Hidrosferin ağır metallarla çirkəlməsi	109
3.7. Yeraltı suların çirkəlməsi	112
3.8. Azərbaycanda su hövzələrinin ekoloji vəziyyəti	114
3.9. Xəzər dənizinin ekoloji vəziyyəti	117
3.10. Ətraf mühitin üzvi maddələrlə çirkəlməsi	118
3.11. Üzvi birləşmələrin atmosferi çirkəndirməsi	119
3.12. Pestisidlərin əhəmiyyəti və tətbiqi	121
3.13. Kimya sənayesi müəssisələrinin ətraf mühiti çirkəndirməsi və onunla bağlı mübarizə tədbirləri	130
IV FƏSİL. TULLANTI SULARININ TƏMİZLƏNMƏSİ	136
4.1. Tullanti suları və onların sinifləndiriliməsi	136
4.2. Tullanti sularının təmizlənmə üsulları	138
4.3. Mexaniki təmizləmə	140
4.4. Tullanti suyunun təmizlənməsində bioloji proseslər	146
4.5. Lil əmələ gəlmə prosesinin idarəolunmasında yaranan problemlər	156
4.6. Tullanti suların təmizlənməsində aktiv liliin təkrar istifadə edilməsi	163
4.7. Suyun kimyəvi zərərsizləşdirilməsi	165

V FƏSİL. ƏTRAF MÜHİTİ CİRKLƏNDİRİMƏYƏN ENERJİ MƏNBƏLƏRİ	170
5.1. Daxili yanma mühərriklərinin işlənmiş qazları və onların zərərsizləşdirilmə üsulları	170
5.2. Yaxın gələcəyin yanacağı	176
5.3. Qeyri-ənənəvi bərpa olunan enerji mənbələri	182
5.4. Günəş enerjisi	187
5.5. Külək enerjisi	193
5.6. Geotermal enerji	196
5.7. Biokütlə enerjisi	199
5.8. Alternativ enerji axtarışı – bioetanol	203
5.9. Kiçik su elektrik stansiyaları	205
VI FƏSİL. ƏTRAF MÜHİTİN RADİOAKTİV CİRKLƏNMƏSİ	206
6.1. Radioaktivlik haqqında anlayış	206
6.2. Radioaktiv parçalanmanın növləri	209
6.3. İonlaşdırıcı şüaların bioloji təsiri	212
6.4. Radiasiyanın insan orqanizminə təsir effektləri	218
6.5. Atom elektrik stansiyalarında qəzalar	229
VII FƏSİL. EKOLOJİ MONİTORİNQ	231
7.1. Ekoloji monitorinq anlayışı, məqsədi, metodları, təşkili prinsipləri	231
7.2. Ekoloji monitorinqin təsnifatı	235
7.3. Atmosfer havasının monitorinqi	240
7.4. Torpaq monitorinqi	248
İstifadə edilən ədəbiyyat	254